

Fravigelser fra AB 92 (FAB 92) Fælles betingelser for bygge-og anlægsarbejde hos TÅRNBYFORSYNING A/S

Fællesbetingelserne er bygget op på den måde, at venstre spalte på siderne indeholder den komplette tekst i AB 92, mens der i højre spalte er anført de præciseringer og fravigelser, der hører til de enkelte punkter.

AB 92

3. AB92: Almindelige betingelser for arbejder og leverancer i bygge- og anlægsvirksomhed.

A. Aftalegrundlaget

Almindelige bestemmelser

§ 1.

Stk. 1. Almindelige Betingelser finder anvendelse på aftaler om arbejder og leverancer i bygge- og anlægsvirksomhed.

Stk. 2. Ved leverancer skal "bygherren" forstås som køberen og "entreprenøren" som sælgeren. Ved underentrepriseforhold skal "bygherre" forstås som hovedentreprenøren og "entreprenøren" som underentreprenøren.

Stk. 3. Fravigelse af betingelserne gælder kun, når det tydeligt og udtrykkeligt angives, på hvilke punkter fravigelse skal ske.

Stk. 4. Medmindre andet er angivet, indbefatter beløbsangivelser ikke merværdiafgift (moms).

Stk. 5. Hvis ikke andet er bestemt, forstås ved arbejdsdage alle mandage til og med fredage, der ikke er helligdage.

Stk. 6. Alle dokumenter affattes på dansk, og alle betegnelser med hensyn til mønt, mål og vægt er danske. Forhandlinger, herunder på byggemøder, skal foregå på dansk. Hvis der tillige udfærdiges dokumenter på et andet sprog, og der er uoverensstemmelse i forhold til den danske tekst, gælder den danske tekst.

Stk. 7. Retsforholdet skal i det hele behandles efter dansk rets regler.

Bygherrens udbud

§ 2.

FAB 92

3. FAB 92: Projektspecifikke præciseringer i form af tillæg og fravigelser til AB 92.

A. Aftalegrundlaget

Almindelige bestemmelser

§ 1.

Stk. 3. Såfremt der er mindre uoverensstemmelser mellem en angivelse i udbudsmaterialet eller kontrakten og nærværende FAB 92, gælder angivelserne i udbudsmaterialet/kontrakten forud for nærværende FAB 92.

Bygherrens udbud

§ 2.

Stk. 1. Ved udbud forstås bygherrens opfordring til at fremkomme med tilbud.

Stk. 2. Der bydes på grundlag af de oplysninger, som indeholdes i udbudsmaterialet. Dette materiale skal være entydigt og således udformet, at der er klarhed over ydelsernes omfang og indhold.

Stk. 3. Udbudsmaterialet skal indeholde en tidsplan.

Stk. 4. Udbudsmaterialet skal indeholde oplysning om eventuelle fortidsminder på ejendommen, jf. § 16.

Stk. 5. Det skal i forbindelse med udbuddet oplyses, hvorvidt der ønskes sikkerhedsstillelse for tilbagelevering af udbudsmaterialet. Ved tilbagelevering af udbudsmaterialet i hel og ubeskadiget stand inden udløbet af en rimelig frist skal sikkerhedsstillelsen straks frigives, uanset om den pågældende har afgivet tilbud.

Stk. 6. Bygherren kan med henblik på en vurdering af de indkomne tilbud i udbudsmaterialet stille krav om tilbuddets form og kan herunder forlange, at tilbud udfærdiges med rimelig specifikation af tilbudssummen på dertil leverede tilbudslister.

Stk. 7. Skal tilbuddet eller dele heraf afgives som enhedspriser, skal bygherren angive, hvilken vægt der ved vurderingen af tilbuddets samlede størrelse vil blive tillagt de enkelte enhedspriser.

Entreprenørens tilbud

§ 3.

Stk. 1. Når flere i forening giver tilbud, er dette bindende én for alle og alle for én.

Stk. 2. Hvis et arbejde er udbudt således, at der foruden en pris på arbejdet som helhed skal angives priser på dele af arbejdet, kan priserne på de enkelte dele kun betragtes som selvstændigt tilbud, hvis dette udtrykkeligt er foreskrevet i udbudsmaterialet eller tilkendegivet ved tilbuddet.

Stk. 3. Hvis tilbud foruden en samlet sum skal indeholde enhedspriser, er begge dele bindende for tilbudsgiveren. Enhedspriser kommer til anvendelse ved betalingsregulering på grund af større eller mindre ydelser, end bygherren har angivet i udbudsmaterialet. Ved bedømmelsen af tilbuds indbyrdes rækkefølge gælder alene det

Stk. 2. De bestemmelser i Erhvervs- og Byggestyrelsens cirkulære om pris og tid på bygge- og anlægsarbejder, som skal være gældende for entreprisen, er indarbejdet i udbudsmaterialet, og cirkulæret er derfor ikke en del af entreprisegrundlaget.

Stk. 4. Såfremt der er fortidsminder og/eller fredede bygninger/anlæg på ejendommen, vil dette fremgå af udbudsmaterialet, kontrakten eller rekvisitionen.

Entreprenørens tilbud

§ 3

Stk. 1. Hvis flere i forening står for udførelsen af entreprisen, skal entreprenøren i tilbuddet oplyse om, hvem der er bemyndiget til at indgå aftaler på entreprenørens vegne.

Stk. 2. Delpriser, som bygherren har anmodet om at få oplyst i tilbuddet, er bindende for entreprenøren.

samlede tilbud.

Stk. 4. Tilbuddet omfatter kun ydelser, der er angivet som hørende til entreprisen på tegninger, der er udleveret entreprenøren som grundlag for tilbudsafgivelsen, eller som er nævnt i de afsnit af arbejdsbeskrivelsen, der gælder for den pågældende entreprise.

Stk. 5. Vedståelsesfristen for licitationstilbud er 20 arbejdsdage fra licitationsdagen. Vedståelsesfristen for andre skriftlige tilbud er 20 arbejdsdage fra tilbuddets datering.

Stk. 6. Den, hvis tilbud ikke antages, kan forlange sit tilbud samt sine tegninger, beregninger og beskrivelser tilbageleveret.

Stk. 7. Bygherren skal snarest muligt underrette tilbudsgivere, hvis tilbud ikke antages.

Entrepriseaftalen

§ 4.

Stk. 1. Aftale om udførelse af en entreprise eller om en leverance træffes ved skriftlig accept af det afgivne tilbud eller ved et særligt dokument. Der skal henvises til de dokumenter, som har dannet grundlag for aftalen.

Stk. 2. Eventuel stempelpligt påhviler bygherren

Overdragelse af rettigheder og forpligtelser mv.

§ 5.

Stk. 1. Parterne kan overdrage deres rettigheder i henhold til aftalen.

Stk. 2. Overdrager entreprenøren uforfaldne krav i henhold til aftalen, går transporter, der står i forbindelse med arbejdets udførelse, forud for andre transporter.

Stk. 3. Uden den anden parts samtykke kan parterne ikke overføre deres forpligtelser til andre.

Stk. 4. Entreprenøren kan overlade arbejdets

Stk. 4. Tilbudsgiver skal have gjort sig bekendt med forholdene på stedet, herunder adgangsforhold. Eventuelle ændringer af eksisterede forhold nødvendiggjort af entreprisens gennemførelse skal forud aftales med bygherren, men skal i øvrigt være indeholdt i tilbudssummen.

Entreprenørens tilbud skal omfatte årstidsbestemte vinterforanstaltninger.

Stk. 5. Vedståelsesfristen for licitationstilbud er 3 måneder fra licitationsdagen.

Entrepriseaftalen

§ 4.

Overdragelse af rettigheder og forpligtelser mv.

§ 5.

Stk. 2. Transport på entreprisens summen kan kun gives som hovedtransport (uigenkaldelig fordelingstransport) til bank, sparekasse eller andet anerkendt pengeinstitut og skal i så fald gælde for hele entreprisens summen eller restentreprisens summen.

Transportdokumentet skal udformes som angivet på bilag 3 til nærværende FAB 92.

Stk. 3. Hvis entreprisen overdrages helt eller delvist skal entreprenøren refundere bygherren enhver udgift, som bygherren måtte blive påført som følge af nævnte overdragelse.

Stk. 4. Såfremt entreprenøren lader dele af

udførelse til andre i det omfang, det er sædvanligt eller naturligt, at arbejdet udføres i underentreprise.

Stk. 5. Hvis det må anses for godtgjort, at et krav vedrørende mangler ikke eller kun med stor vanskelighed kan gennemføres mod entreprenøren, er bygherren berettiget til at gøre kravet gældende direkte mod entreprenørens underentreprenører og leverandører, jf. § 10, stk. 4.

B. Sikkerhedsstillelse og forsikring

Entreprenørens sikkerhedsstillelse

§ 6.

Stk. 1. Medmindre andet fremgår af udbudsmaterialet, skal entreprenøren senest 8 arbejdsdage efter entrepriseaftalens indgåelse stille sikkerhed for opfyldelse af sine forpligtelser over for bygherren. Sikkerheden stilles i form af betryggende bank- eller sparekassegaranti, kautionsforsikring eller på anden, betryggende måde.

Stk. 2. Indtil aflevering har fundet sted, skal den stillede sikkerhed svare til 15 pct. af entreprisens summen. Herefter skal sikkerheden svare til 10 pct. af entreprisens summen.

Stk. 3. For leverancer, som præsteres fuldt færdige i rater, skal sikkerheden svare til 10 pct. af købesummen.

arbejdet udføre i underentreprise skal aftale herom indgås på grundlag af AB 92 med samme præciseringer og fravigelser som i nærværende FAB 92.

På bygherrens forlangende skal entreprenøren oplyse hvilke underentreprenører, der tænkes anvendt.

Underentreprenører og underleverandører, der fremgår af tilbuddet/og eller kontrakten, kan ikke udskiftes medmindre der foreligger skriftlig forudgående aftale med bygherren herom.

B. Sikkerhedsstillelse og forsikring

Entreprenørens sikkerhedsstillelse

§ 6.

Stk. 1. Sikkerheden kræves stillet på den af repræsentanter for AB-revisionsudvalget, Assurandør-Societetet, Finansrådet og Bygge og Boligstyrelsen udarbejdede blanket for entreprenørgaranti, mærket "SI BO 23". Kopi af blanketten findes som bilag 1 til nærværende FAB 92.

Overholder entreprenøren ikke fristen, har bygherren ret til at udstede skriftligt påkrav om, at entreprenøren skal stille den krævede sikkerhed indenfor 8 kalenderdage. Opfylder entreprenøren ikke påkravet, kan bygherren hæve entrepriseaftalen, jf. AB 92 § 40

Ved ekstraarbejder af væsentlig størrelse (når summen af ekstraarbejder - for hvilke der ikke er stillet sikkerhed - tilsammen overstiger 10 % af entreprisens summen eller min. 100.000 kr.) kræver bygherren supplerende sikkerhedsstillelse.

Stk. 4. Sikkerheden nedskrives, jf. dog § 36, stk. 3, nr. 1, til 2 pct. af enterprisesummen 1 år efter afleveringstidspunktet, medmindre bygherren forinden skriftligt har fremsat krav om afhjælpning af mangler. I så fald nedskrives sikkerheden, når manglerne er afhjulpet.

Stk. 5. Sikkerheden ophører 5 år efter afleveringstidspunktet, jf. dog § 36, stk. 3, nr. 1, medmindre bygherren forinden skriftligt har fremsat krav om afhjælpning af mangler. I så fald ophører sikkerheden, når manglerne er afhjulpet.

Stk. 6. Forholdsmæssig frigivelse af sikkerheden skal ske ved afsnitsvis aflevering, jf. § 28, stk. 4, sidste punktum.

Stk. 7. Hvis bygherren ønsker udbetaling i henhold til den stillede sikkerhed, skal det skriftligt og samtidigt meddeles til entreprenøren og garanten med nøje angivelse af arten og omfanget af den påståede misligholdelse samt størrelsen af det krævede beløb. Dette udbetales til bygherren inden 10 arbejdsdage fra meddelelsens fremkomst, medmindre entreprenøren forinden over for Voldgiftsnævnet har fremsat begæring om beslutning specielt med henblik på, om bygherrens udbetalingskrav er berettiget. I så fald gælder reglerne i § 46.

Stk. 8. Sikkerheden tjener til fyldestgørelse af alle krav, som bygherren har i anledning af aftaleforholdet, herunder krav vedrørende eventuelle ekstraarbejder og tilbagebetaling af for meget udbetalt enterprisesum.

Bygherrens sikkerhedsstillelse

§ 7.

Stk. 1. Hvis entreprenøren kræver det, skal bygherren ved private arbejder senest 8 arbejdsdage efter kravets fremsættelse stille sikkerhed for opfyldelse af sine betalingsforpligtelser over for entreprenøren. Sikkerheden stilles i form af betryggende bank- eller sparekassegaranti, kautionsforsikring eller på anden, betryggende måde.

Stk. 2. Sikkerheden skal svare til 3 måneders gennemsnitsbetaling - dog mindst 10 pct. af enterprisesummen - udregnet således, at enterprisesummen fordeles ligeligt på det antal måneder, som i aftalen er fastsat for arbejdets udførelse. Entreprenøren kan ved udvidelse af aftalen med ekstraarbejder i henhold til § 14 kræve sikkerheden forøget, hvis vederlaget for samtlige ekstraarbejder - bortset fra de allerede

Stk. 4. Nedskrivningen af enterprisesummen 1 år efter afleveringstidspunktet kan først ske, når anmærkningsfrit eftersyn har fundet sted.

Stk. 5. Såfremt bygherren har krævet sikkerhedsstillelse, frigives den resterende sikkerhed samlet, og først når anmærkningsfrit eftersyn har fundet sted.

Stk. 6. Medmindre det er specifikt aftalt, kan der ikke ske forholdsmæssig frigivelse af sikkerheden ved afsnitsvis aflevering.

Bygherrens sikkerhedsstillelse

§ 7.

Stk. 1. Bygherren stiller ikke sikkerhed for opfyldelse af sin betalingsforpligtelse.

betalte - overstiger det halve af 1 måneds gennemsnitsbetaling ifølge den oprindelige aftale.

Stk. 3. Hvis entreprenøren ønsker udbetaling i henhold til den stillede sikkerhed, skal det skriftligt og samtidigt meddeles til bygherren og garanten med angivelse af størrelsen af det krævede beløb. Dette udbetales til entreprenøren inden 10 arbejdsdage fra meddelelsens fremkomst, medmindre bygherren forinden over for Voldgiftsnævnet har fremsat begæring om beslutning specielt med henblik på, om entreprenørens udbetalingskrav er berettiget. I så fald gælder reglerne i § 46.

Stk. 4. Sikkerheden tjener til fyldestgørelse af alle de krav, som entreprenøren har i anledning af aftaleforholdet, herunder krav vedrørende eventuelle ekstraarbejder.

Forsikring

§ 8.

Stk. 1. Bygherren tegner og betaler sædvanlig brand- og stormskadeforsikring fra arbejdets påbegyndelse, indtil mangler, der er påvist ved afleveringen, er afhjulpet. På entreprenørens anmodning skal denne og eventuelle underentreprenører medtages som sikrede på forsikringspolice. Forsikringen skal omfatte samtlige entreprenørers arbejde på den bygning eller det anlæg, entrepriseaftalen vedrører. Ved om- eller tilbygning skal forsikringen dække skade på arbejdet samt på den bygning eller det anlæg, der er genstand for om- eller tilbygning.

Stk. 2. Offentlige bygherrer kan kræve sig stillet som selvforsikrer.

Stk. 3. Entreprenøren og eventuelle underentreprenører skal have sædvanlig ansvarsforsikring for skader, for hvilke der er

Forsikring

§ 8.

Stk. 1. Forsikringer tegnet af TÅRNBYFORSYNING.

Bygherren tegner og betaler All Risks entrepriseforsikring inkl. dækning for brand og storm, jf. AB 92/ABT 93 § 8, for samtlige bygge-, anlægs- og montagearbejder fra arbejdets påbegyndelse indtil aflevering efterfulgt af en 12 mdr. garantiperiode, uden at entreprenørens ansvar og risiko derved begrænses.

Forsikringssummen for All Risks entrepriseforsikringen svarer til den totale kontraktsum ved arbejdets påbegyndelse. Bygherrens bestående bygninger, anlæg og løsøre er medforsikret med en forsikringssum, som kan oplyses af TÅRNBYFORSYNING (1. risiko).

Selvriskoen af enhver skade kan oplyses af TÅRNBYFORSYNING og udredes af entreprenøren. Ud over denne selvrisiko skal entreprenøren udrede sædvanlig selvrisiko for skade forvoldt ved "varmt arbejde" på kr. 100.000.

Forsikringen omfatter ikke entreprenørens materiel, maskiner, udstyr og andre personlige effekter. Forsikringen dækker ikke afhjælpning af fejl eller mangler, mangelfuldt udført arbejde, mangelfuld projektering, mangelfulde materialer, bortset fra følgeskader heraf.

Stk. 3. Entreprenøren og eventuelle underentreprenører skal have sædvanlig ansvarsforsikring omfattende skader, for hvilke der

ansvar efter dansk rets almindelige regler. Entreprenøren skal på anmodning dokumentere, at forsikringen er i kraft.

C. Entreprisens udførelse

Arbejdsplan og afsætning

§ 9.

Stk. 1. Entreprenøren skal snarest muligt i samarbejde med bygherren udarbejde en arbejdsplan.

Stk. 2. Bygherren lader foretage afsætninger af de bestemmende hovedlinjer og højder (koter), medens al øvrig afsætning foretages af entreprenøren.

Entreprenørens ydelse

§ 10.

Stk. 1. Arbejdet skal udføres i overensstemmelse med aftalen, fagmæssigt korrekt eller i overensstemmelse med bygherrens eventuelle anvisninger efter § 15. Materialer skal - for så vidt disses beskaffenhed ikke er anført - være af sædvanlig god kvalitet.

er ansvar efter dansk rets almindelige regler.

Denne forsikring skal være tegnet i et anerkendt forsikringselskab og skal i hele entrepriseperioden og eventuel efterfølgende driftsperiode holdes i kraft med dækningssummer per enkeltskade på mindst kr. 5 mio. ved personskade og 2 mio. ved ting- og formueskade.

Entreprenøren skal senest 8 arbejdsdage efter entrepriseaftalens indgåelse på anmodning fremsende kopi af forsikringspolice og -vilkår samt dokumentation for, at forsikringen er tegnet og betalt.

C. Entreprisens udførelse

Arbejdsplan og afsætning

§ 9.

Stk. 1. Entreprenøren skal snarest muligt efter aftalens indgåelse udarbejde arbejdsplanen og forelægge den for bygherren.

Entreprenøren skal løbende ajourføre arbejdsplanen i overensstemmelse med arbejdets fremdrift

Stk. 2. Entreprenøren har ansvaret for bevarelsen af hovedafsætninger og fikspunkter.

Entreprenøren har ansvaret for bevarelsen af geodætiske fikspunkter, polygonpunkter, skelafmærkninger, kilometreringspæle og lignende således, at de ved aflevering kan overdrages ubeskadiget til bygherren.

Hvis entreprenøren beskadiger eller ødelægger sådanne mærker, skal entreprenøren bære alle omkostninger ved deres retablering. Bygherren bestemmer, om retableringen kan ske ved entreprenørens foranstaltning.

Entreprenørens ydelse

§ 10.

Stk. 1. Brolægnings-, asfalt-, tømrer-, murer- og gartnerarbejder samt andet fagrelevant for entreprisen skal udføres af faguddannet arbejdskraft.

Entreprenørens personale skal møde upåvirket af alkohol og andre rusmidler, og indtagelse af sådanne under enhver form er forbudt i arbejdstiden samt på bygherrens ejendom herunder byggepladsen og dertil hørende arealer. Ved overtrædelse af ovenstående kan bygherren kræve de pågældende medarbejdere bortvist.

Hvis arbejdsforhold af den i nærværende udbud omhandlede art er omfattet af kollektiv overenskomst, skal entreprenøren/leverandøren overholde de i den kollektive overenskomst fastsatte vilkår også for arbejdstagere, der ikke er omfattet af overenskomsten.

Er ovennævnte arbejdsforhold ikke omfattet af kollektiv overenskomst, må løn- og arbejdsvilkår ikke være mindre gunstige end de vilkår, der i almindelighed på stedet for arbejdets udførelse bydes arbejdstagere, der udfører arbejde af tilsvarende art.

Entreprenøren skal i sine aftaler med underentreprenører forpligte disse til at forholde sig på samme måde.

Entreprenøren skal på forlangende over for bygherren godtgøre, at han har truffet de foranstaltninger, der efter bygherrens skøn er nødvendige til bilæggelse af faglig strid.

Risiko, hindringer eller ulemper, som entreprisens udførelse medfører for den offentlige færdsel og bygherrens brugere, skal begrænses til det absolut mindst mulige.

Påkrævede aktiviteter mm., som ikke er fastlagte i kontraktgrundlaget (herunder tegninger, beskrivelser mm.), og som vil være til gene, må kun iværksættes med bygherrens udtrykkelige tilladelse.

Entreprenøren bærer det fulde ansvar for skader på kabler, ledninger og lignende, hvis tilstedeværelse er angivet af bygherren eller ledningsejeren, og beskadigelsen er forårsaget af entreprenøren.

Foreslår entreprenøren anvendelse af utraditionelle arbejdsmetoder eller materialer, påhviler det ham, uden udgift for bygherren, overfor bygherren at dokumentere sådanne arbejdsmetoders eller materialers egnethed. Efter anmodning fra bygherren skal entreprenøren vederlagsfrit fremsende dokumentation for materialernes oprindelse, kvalitet og anvendte arbejdsmetoder.

Stk. 2. Entreprenøren skal levere alle materialer og præstere alle fornødne biydelse til arbejdets færdiggørelse.

Stk. 2. Entreprenøren skal udarbejde alle nødvendige arbejdstegninger samt tegninger og beregninger etc. til bedømmelse af interimskonstruktioner, stilladser, særlige udførelsesmetoder mv.

Arbejdstegninger skal udleveres til tilsynet i 3 eksemplarer.

Såfremt bygherren kræver, at entreprenøren skal udarbejde kvalitetsdokumentation, vil dette fremgå af udbudsmaterialet, kontrakten eller rekvisitionen. Dokumentationen skal afleveres i 3 eksemplarer.

Stk. 3. Materialer og andre leverancer, som er bestemt til indføjelse i arbejdet, skal leveres af entreprenøren uden ejendomsforbehold. Når de pågældende genstande er leveret på byggepladsen, tilhører de bygherren.

Stk. 4. Materialer og andre leverancer til arbejdet skal være leveret med 5 års leverandøransvar for mangler ved leverancen, jf. dog § 36, stk. 3, nr. 2. Ansvarsperioden regnes fra afleveringen af arbejdet og begrænses således, at leverandørens ansvar ophører senest 6 år efter levering til lager eller videresalg. Leverandøren skal endvidere have anerkendt, dels at mangelskrav under de i § 5, stk. 5, nævnte omstændigheder skal kunne gøres gældende direkte mod leverandøren, dels at tvister vedrørende mangler ved en leverance kan behandles ved Voldgiftsretten for bygge- og anlægsvirksomhed.

Stk. 5. Entreprenøren kan undlade at opfylde bestemmelsen i stk. 4, hvis dette vil medføre betydelig merudgift for ham eller væsentlig forsinkelse af arbejdet, eller det ved mindre omfattende leverancer vil være besværligt at kontrollere overholdelsen af bestemmelsen. Bygherren skal ved væsentlige leverancer have meddelelse om undladelsen.

Projektgennemgang, dokumentation og prøver

§ 11.

Stk. 1. Bygherren kan i udbudsmaterialet bestemme, at entreprenøren skal deltage i projektgennemgang. Der kan endvidere fastsættes bestemmelser om arten og omfanget af prøver og om den dokumentation for arbejdets udførelse, for udførte anlæg, for anvendte

Såfremt bygherren kræver, at entreprenøren skal udarbejde drift- og vedligeholdelsesdokumentation, vil dette fremgå af udbudsmaterialet, kontrakten eller rekvisitionen. Dokumentationen skal afleveres i 3 eksemplarer.

Entreprenøren skal aflevere dokumentation for byggeaffald, se Tårnby Kommunes hjemmeside.

Enhver bygherre skal senest 14 dage inden bygge- og anlægsarbejdets igangsættes anmelde affald fra aktiviteten, når den samlede affaldsmængde vil overstige 1 tons. Anmeldelsen kan ske på Tårnby Kommunes skema til anmeldelse af bygge- og anlægsaffald.

Bygge- og anlægsaffald er omfattet af "Regulativ - Tillæg 4 Anvisningsordning for Bygge- og Anlægsaffald".

Projektgennemgang, dokumentation og prøver

§ 11.

materialers oprindelse og egenskaber og for udførte prøver, som entreprenøren skal afgive. Bestemmelser herom kan indgå i en udbudskontrolplan. Deltagelse i projektgennemgangen samt tilvejebringelse af dokumentationen og prøverne er et led i entreprenørens ydelse.

Stk. 2. Bygherren kan under arbejdets udførelse og ved afleveringen forlange yderligere prøver. Også i sådanne tilfælde skal entreprenøren stille fornødent mandskab til disposition ved prøvernes udtagning og undersøgelse. Hvis de yderligere prøver viser kontraktmæssig ydelse, skal bygherren betale herfor som ekstraarbejde. I modsat fald skal entreprenøren betale bygherrens udgifter.

Stk. 3. Entreprenøren skal give bygherren og dennes tilsyn adgang til de arbejdspladser og produktionssteder, hvor arbejdet udføres. Bygherren kan endvidere kræve de oplysninger, der er nødvendige til at bedømme ydelsen.

Stk. 4. Bygherren og dennes tilsyn kan under arbejdets gang kassere ikke kontraktmæssige arbejder eller materialer. Denne kassation skal ske så hurtigt som muligt.

Stk. 5. Entreprenøren skal løbende foretage oprydning og rømning og skal omgående fjerne kasserede materialer fra byggepladsen.

Arbejdets forringelse mv. vedligeholdelse

§ 12.

Stk. 1. Forringes, ødelægges eller bortkommer arbejdet eller dele af dette inden afleveringen, skal entreprenøren for egen regning sørge for kontraktmæssig ydelse, medmindre forholdet kan henføres til bygherren. Hvis bygherren leverer materialer til entreprenørens arbejde, gælder det samme vedrørende disse i tiden fra entreprenørens modtagelse heraf og indtil arbejdets aflevering.

Stk. 2. Skader, som entreprenører forvolder på hinandens arbejde, materialer og materiel, er bygherren uvedkommende.

Stk. 3. Entreprenøren skal vedligeholde det udførte arbejde indtil afleveringen.

Stk. 4. For arbejder eller dele af disse, der tages i brug før afleveringen, gælder reglerne i stk. 1-3 indtil ibrugtagningen.

stk. 4. Ved kassation af et stykke arbejde har entreprenøren pligt til at forcere arbejdet, således at tidsplanen overholdes. Eventuelle ekstraudgifter hertil er bygherren uvedkommende.

Arbejdets forringelse mv. vedligeholdelse

§ 12.

Stk. 4. Umiddelbart før hel eller delvis ibrugtagning før aflevering gennemgår bygherren og entreprenøren sammen den del af entreprisen, der skal ibrugtages. Der udfærdiges et dokument, hvori anføres omfanget af det ibrugtagne og påberåbte

Forhold til myndigheder

§ 13.

Stk. 1. Bygherren sørger for nødvendig godkendelse af projektet og afholder udgifterne herved.

Stk. 2. Entreprenøren sørger for anmeldelser, ansøger om tilladelser, rekvirerer syn og fremskaffer attester, der vedrører selve arbejdets udførelse, og afholder udgiften herved.

Ændringer i arbejdet

§ 14.

Stk. 1. Bygherren kan forlange ændringer i arbejdets art og omfang, når ændringen har naturlig sammenhæng med de aftalte ydelser. Entreprenøren har ret til at udføre sådanne ændringer, medmindre bygherren påviser særlige forhold, der begrundes, at bygherren lader andre udføre arbejdet.

Stk. 2. Bygherrens krav om ændring skal fremsættes skriftligt. Det samme gælder parternes eventuelle krav om forandringer i aftalen med hensyn til pris, tid og sikkerhed som følge af ændringen. Der træffes snarest skriftlig tillægsaftale om ændringen. Forhandlinger herom må ikke medføre forsinkelse af arbejdets udførelse.

Stk. 3. Vedrører ændringerne arbejder, hvorom der gælder enhedspriser, reguleres den aftalte entrepriserum i overensstemmelse hermed, medmindre der træffes anden aftale, jf. stk. 2. Regulering efter enhedspriser skal dog kun ske, inden for +/- 15 pct. af entrepriserummen og inden for +/- 100 pct. af de enkelte poster i tilbudslisten.

Stk. 4. Udover tilfældene nævnt i stk. 3. udføres ændringsarbejde som regningsarbejde, medmindre andet er aftalt.

mangler ved arbejdet samt eventuelle andre forhold påpeget af bygherren.

Dokumentet underskrives af bygherren og entreprenøren.

Forhold til myndigheder

§ 13.

Stk. 2. Såfremt entreprenøren skal fremskaffe attester, vil dette og omfanget fremgå af udbudsmaterialet, kontrakten eller rekvitionen.

I så tilfælde skal attesterne foreligge senest ved afleveringen.

Ændringer i arbejdet

§ 14.

Stk. 1. For ændringer i arbejdet gælder - medmindre andet bestemmes - samme vilkår som for entreprisen i øvrigt.

Stk. 2. Ved aftaler om ændring i arbejdet anvendes de af bygherren udarbejdede blanketter.

Afregning for ændringer skal, medmindre andet er aftalt i hvert enkelt tilfælde, ske umiddelbart efter færdiggørelsen af den enkelte ændring.

Faktura vedlægges acontoanmodningen, henholdsvis slutopgørelsen.

Stk. 3. Afregning for ændringer beregnes på grundlag af kontrolmåling og opgørelse, der foretages af entreprenøren efter aftale med bygherren.

Stk. 4. For ændringer i arbejde, der ikke afregnes efter enhedspriser, udføres ændringsarbejde som tilbudsarbejde til faste summer, der aftales skriftligt mellem parterne inden igangsætning. Kan enighed ikke opnås, udføres ændringsarbejde som regningsarbejde, jf. nedenfor.

Bygherren kan endvidere forlange ændringer i

Stk. 5. Ved formindskelse af arbejdets omfang skal entreprenøren godskrive bygherren de udgifter, som spares eller burde have været sparet. Vedrører formindskelsen arbejder, hvorom der gælder enhedspriser, jf. stk. 3, skal dette dog kun ske i det omfang, mindrearbejdet medfører, at entreprisensummen formindskes med mere end 15 pct.

Uklarheder, hindringer eller lignende forhold

§ 15.

Stk. 1. Entreprenøren skal indhente bygherrens afgørelse, hvis aftalen og dennes grundlag ikke yder tilstrækkelig vejledning til udførelse af arbejdet.

Stk. 2. Finder entreprenøren, at arbejdet ikke kan udføres i overensstemmelse med den indgåede aftale, skal entreprenøren snarest muligt underrette bygherren og følge dennes anvisninger.

Stk. 3. Entreprenøren skal snarest muligt underrette bygherren, hvis der opstår forhold, som hindrer eller vanskeliggør arbejdet eller gør det nærliggende, at bygherren påføres ulempe eller tab, herunder pådrager sig ansvar over for tredjemand. Hvis der ikke er tid til at indhente bygherrens anvisninger, skal entreprenøren - mod fornøden forlængelse af tidsfrister og mod betaling herfor - bedst muligt træffe foranstaltninger for at undgå, at bygherren lider tab.

Stk. 4. Udbudsmaterialet skal indeholde oplysninger om foretagne undersøgelser vedrørende grundvands- og jordbundsforhold, forurening eller andre hindringer. I det omfang udbudsmaterialet ikke indeholder fyldestgørende oplysninger om hindringerne, skal foranstaltningerne herimod og ulemperne herved betales som ekstraarbejder.

Stk. 5. Hvis der trods gennemførelse af sådanne forundersøgelser, der er rimelige eller sædvanlige under hensyntagen til grundens karakter, beliggenhed og tidligere anvendelse, viser sig uforudsete forhold, som medfører offentlige påbud eller forbud, der hindrer arbejdets videreførelse

arbejde udført som regningsarbejde. For regningsarbejde gælder det i bilag 4 til nærværende FAB 92 "Betingelser for regningsarbejde" anførte.

Uklarheder, hindringer eller lignende forhold

§ 15.

Stk. 1. Hvis entreprenøren konstaterer fejl eller uoverensstemmelser i udbudsmaterialet eller uoverensstemmelser mellem projektet og forholdene i marken, skal disse straks anmeldes til bygherren.

Krav om betaling udover kontraktsummen som følge af manglende kendskab til de lokale forhold vil ikke blive anerkendt.

Stk. 3. Såfremt der under arbejdets udførelse viser sig forhold, der kræver øjeblikkelig afhjælpning i form af risiko for fare og/eller følgeskader, er bygherren på entreprenørens vegne og regning berettiget til at foretage afhjælpning.

eller gør denne urimelig byrdefuld for bygherren, kan denne afbestille entreprisen mod godtgørelse til entreprenøren. Godtgørelsen omfatter ikke entreprenørens mistede fortjeneste ved ikke at fuldføre arbejdet, men alene det øvrige tab, entreprenøren lider.

Fortidsminder

§ 16.

Stk. 1. Entreprenøren skal drage omsorg for, at jordfaste fortidsminder ikke beskadiges, ændres eller flyttes.

Stk. 2. Entreprenøren skal straks anmelde fund af fortidsminder til rigsantikvaren og bygherren, og arbejdet skal standses i det omfang, det berører fortidsmindet.

Stk. 3. Entreprenøren skal sørge for, at genstande, der findes under arbejdet, afleveres til bygherren.

Stk. 4. Stk. 1-3 gælder også ved fund af vrag og faste fortidsminder på havbunden.

Bygherrens tilsyn

§ 17.

Stk. 1. Ved bygherrens tilsyn forstås dennes byggeledelse, fagtilsyn eller andre tilsynsførende, særligt udpeget af bygherren.

Stk. 2. Bygherren eller dennes tilsyn skal være til stede på arbejdspladsen eller skal kunne tilkaldes.

Stk. 3. Bygherrens tilsyn repræsenterer bygherren over for entreprenøren med hensyn til arbejdets tilrettelæggelse og udførelse. Tilsynet kan give og modtage meddelelser vedrørende arbejdet, godkende eller kassere materialer eller arbejder samt give anvisninger med hensyn til tilrettelæggelsen af de forskellige entreprenørers arbejde i deres indbyrdes forhold.

Fortidsminder

§ 16.

Stk. 1. Entreprenøren skal drage omsorg for, at jordfaste fortidsminder ikke beskadiges, ændres eller flyttes.

Stk. 2. Entreprenøren skal straks anmelde fund af fortidsminder til rigsantikvaren og bygherren, og arbejdet skal standses i det omfang, det berører fortidsmindet.

Stk. 3. Entreprenøren skal sørge for, at genstande, der findes under arbejdet, afleveres til bygherren.

Stk. 4. Stk. 1-3 gælder også ved fund af vrag og faste fortidsminder på havbunden.

Bygherrens tilsyn

§ 17.

stk. 1. Bygherrens tilsyn skal have adgang til entreprenørens lagre og produktionssteder og have lejlighed til at foretage det ønskede tilsyn og gennemgå entreprenørens kontroldokumentation.

Stk. 3. Bygherrens tilsyn har ikke bemyndigelse til at indgå aftaler på bygherrens vegne, medmindre dette udtrykkeligt fremgår af fuldmagt fra bygherren til tilsyn, som entreprenøren er berettiget til at få forevist.

Byggeledelsen / tilsynet kan således ikke på bygherrens vegne:

- Modtage anmeldelsen om transporter i entreprisens summen.
- Tage stilling til tidsfristforlængelse.
- Indgive begæring om udmeldelse af syn og skøn jf. AB 92 § 45, om udpegning af en sagkyndig jf. AB 92 § 46 eller indsende klageskrift jf. AB 92 § 47.
- Medmindre andet er skriftligt meddelt af bygherren, indgå tillægskontrakt eller andre aftaler med en værdi på mere end 10.000,- kr.

Byggeledelsen / tilsynet kan standse arbejdet, såfremt entreprenøren ikke udfører arbejder i

Stk. 4. Tilsyn fra bygherrens side fritager ikke entreprenøren for selv at føre kontrol.

Entreprenørens arbejdsledelse

§ 18.

Stk. 1. Entreprenøren skal lede arbejdet personligt eller ved en stedfortræder som repræsentant over for bygherren og tilsynet med hensyn til arbejdets tilrettelæggelse og udførelse.

Stk. 2. Entreprenøren eller dennes stedfortræder skal være til stede på arbejdspladsen eller skal kunne tilkaldes.

Byggemøder

§ 19.

Stk. 1. Bygherren eller tilsynet indkalder til byggemøder og udarbejder mødereferater, der snarest muligt sendes til de entreprenører, bygherren har kontraheret med.

Stk. 2. Entreprenøren skal selv eller ved sin stedfortræder deltage i byggemøderne.

Stk. 3. På hvert byggemøde opgøres med angivelse af årsag det antal arbejdsdage - spild dage - hvor arbejdet helt eller delvis har ligget stille.

Samvirke med andre entreprenører

§ 20.

Stk. 1. Entreprenøren skal samvirke med andre entreprenører på byggepladsen og i tide forhandle med tilsynet, således at fejl og forsinkelser ved manglende samvirke mellem entreprenørerne undgås.

henhold til kontrakten eller indgåede aftaler, og entreprenøren er ikke berettiget til tidsfristforlængelse eller anden godtgørelse af den grund.

Stk. 4. Tilsynets gennemgang af entreprenørens tegninger, beregninger, leverancer, miljøforanstaltninger, udførte arbejder mm., fritager ikke entreprenøren for nogen del af ansvaret for eventuelle fejl og mangler.

Entreprenørens arbejdsledelse

§ 18.

Stk. 1. I forbindelse med arbejdets overdragelse til entreprenøren meddeler denne bygherren, hvem der på hans vegne leder og tilser arbejdet.

Til ledelse og koordinering af og kontrol med arbejdets udførelse kræves en erfaren formand / arbejdsleder, der er fortrolig med og fuldt kvalificeret til de pågældende arbejder.

Denne skal være beskæftiget ved nærværende entreprise i fornødent omfang, samt have det fornødne antal medarbejdere til rådighed.

Byggemøder

§ 19.

Stk. 1. Byggemødereferatet betragtes som godkendt, såfremt indsigelse ikke er gjort på det efterfølgende byggemøde. Afhængigt af udsendelsestidspunktet for byggemødereferatet samt byggemødehyppigheden kan der dog træffes anden aftale om indsigelsesfrist.

Stk. 3. Arbejdets fremme, dagbod samt tekniske og økonomiske aftaler skal omtales i byggemødereferatet.

Samvirke med andre entreprenører

§ 20.

Tilkaldelse af bygherren og entreprenøren. Parternes ophold i udlandet

§ 21.

Stk. 1. Bygherren og entreprenøren skal over for hinanden angive, hvortil henvendelse kan ske, og hvorfra bygherren og dennes tilsyn, henholdsvis entreprenøren eller dennes stedfortræder, skal kunne tilkaldes.

Stk. 2. Hvis bygherren eller entreprenøren er bosat i udlandet, eller bosætter sig der efter aftalens indgåelse, skal den pågældende part opgive en person med bopæl eller hjemsted her i landet, der kan foretage økonomisk bindende dispositioner på partens vegne, mod hvem søgsmål kan rettes på partens vegne, og med hvem alle forhandlinger på den pågældende parts vegne kan føres med bindende virkning.

D. Bygherrens betalingsforpligtelse

Betaling

§ 22.

Stk. 1. Efter skriftlig anmodning til bygherren har entreprenøren én gang hver måned ret til betaling for udført arbejde m.v. Bygherren skal senest 15 arbejdsdage fra modtagelse af anmodningen, jf. stk. 11, betale det beløb, der på byggepladsen er ydet kontraktmæssige arbejder og materialer for.

Stk. 2. Entreprenøren kan - efter samme regler som anført i stk. 1 - tillige kræve betaling for materialer m.v., som er købt af entreprenøren og ikke er leveret på byggepladsen. Hvis bygherren kræver det, skal entreprenøren stille sikkerhed for kontraktmæssig levering, jf. § 6. Sikkerhedsstillelsens størrelse skal svare til den krævede betaling - inklusive moms - for de ikke leverede materialer.

Stk. 3. Betaling for materialer m.v. mere end 20

Tilkaldelse af bygherren og entreprenøren. Parternes ophold i udlandet

§ 21.

Stk. 1. Bygherren og entreprenøren skal over for hinanden angive, hvortil henvendelse kan ske, og hvorfra bygherren og dennes tilsyn, henholdsvis entreprenøren eller dennes stedfortræder, skal kunne tilkaldes.

Stk. 2. Hvis bygherren eller entreprenøren er bosat i udlandet, eller bosætter sig der efter aftalens indgåelse, skal den pågældende part opgive en person med bopæl eller hjemsted her i landet, der kan foretage økonomisk bindende dispositioner på partens vegne, mod hvem søgsmål kan rettes på partens vegne, og med hvem alle forhandlinger på den pågældende parts vegne kan føres med bindende virkning.

D. Bygherrens betalingsforpligtelse

Betaling

§ 22.

Betalingsformen og betalingsfrist fremgår af udbudsmaterialet, kontrakten eller rekvisitionen.

Stk. 1. Entreprenøren er forpligtet til senest 20 arbejdsdage efter bygherrens godkendelse af en betaling, hvad enten det er tale om a conto arbejder, ekstraarbejder i henhold til en aftaleseddel herom eller almindelige ratebetalinger, at udstede og til bygherren fremsende faktura for de pågældende godkendte arbejder. Hvis godkendelsen ligger forud for arbejdets udførelse udstedes faktura senest 20 arbejdsdage efter arbejdets færdiggørelse.

Acontobetaling sker på grundlag af faktura bilagt den af bygherren udfærdigede og af entreprenøren udfyldte blanket for acontoanmodning.

Stk. 2. De materialer mv., som bygherren betaler før levering på byggepladsen, skal mærkes og tydeligt adskilles som bygherrens ejendom.

Sikkerheden kræves stillet på den af repræsentanter for AB-revisionsudvalget, Assurandør-Societetet, Finansrådet og Bygge og Boligstyrelsen udarbejdede blanket for garanti for forudbetaling af leverancer, mærket "SI BO 26". Kopi af blanketten findes som bilag 2 til nærværende FAB 92.

arbejdsdage før deres anvendelse på byggepladsen kan alene kræves, hvis der er oplyst herom i tilbuddet.

Stk. 4. I stedet for betaling efter stk. 1 kan det aftales, at betaling skal ske efter en betalingsplan. Betalingsplanen følger tidsplanen og fastsætter, til hvilke tidspunkter entreprisesummen eller dele deraf skal udbetales. Betalingsplanen kan i stedet angive, ved hvilke stadier og med hvilke beløb entreprisesummen eller dele deraf skal udbetales. Betaling skal finde sted til de aftalte tidspunkter m.v., forudsat at det arbejde, betalingen angår, er præsteret.

Stk. 5. Hvis der ved et ekstraarbejde ikke træffes aftale om tidspunktet for betaling, kan betaling kræves efter reglen i stk. 1.

Stk. 6. Hvis aftalen bestemmer, at entreprisesummen skal reguleres som følge af ændringer i indeks, overenskomstmæssige arbejds lønninger, materialepriser m.v., finder reguleringen sted i forbindelse med betalingen for de dele af arbejdet, der berøres af ændringen. Reguleringen sker på grundlag af entreprenørens dokumenterede opgørelse.

Stk. 7. Efter afleveringen fremsender entreprenøren en endelig og fuldstændig opgørelse, herunder over tilgodehavender for alle ekstraarbejder. Efter at bygherren har modtaget denne slutopgørelse, kan entreprenøren ikke fremkomme med yderligere krav - bortset fra sådanne, der er taget specificeret forbehold om i slutopgørelsen.

Stk. 8. Ved byggearbejder, herunder også grundmodningsarbejder, skal slutopgørelsen fremsendes til bygherren senest 25 arbejdsdage

Stk. 6. Entreprisen udføres til fast pris og tid med en fastprisperiode på 12 måneder.

For den del af arbejdet, der udføres efter fastprisperiodens udløb, reguleres prisen i henhold til afsnittene "Beregningsmetode" og "Eksempel på beregning" i bilag 1 til Cirkulære nr. 174 af 10. oktober 1991 om pris og tid på bygge- og anlægsarbejder m.v. "Anvisning om indeksregulering af entreprisesummer vedrørende byggearbejder". Grundlaget for indeksreguleringen er "Byggeomkostningsindeks for boliger".

Entreprenøren er forpligtet til at foretage opgørelse over samtlige kontraktmæssige udførte arbejder på tidspunktet for udløbet af fastprisperioden.

På grundlag af denne opgørelse udregnes prisreguleringen for den første måned efter udløb af fastprisperioden.

Ud over den faste pris kan der ydes entreprenøren godtgørelse i henhold til § 8 og § 9 i "Cirkulære nr. 174 af 10. oktober 1991 om pris og tid på bygge- og anlægsarbejder m.v."

Den faste pris reguleres ikke som følge af ændringer i valutakurser eller lovmæssige løsninger af arbejdsmarkedets overenskomstforhold.

Stk. 7. Endelig og fuldstændig opgørelse (slutregning) betales på grundlag af faktura bilagt den af bygherren udfærdigede og af entreprenøren udfyldte blanket for bilag til entrepriseslutregning.

efter afleveringen - for hovedentrepriser dog senest 35 arbejdsdage efter afleveringen. Ved anlægsarbejder - bortset fra dem, der er nævnt i § 36, stk. 1 - er fristen for fremsendelse af slutopgørelse 60 arbejdsdage.

Stk. 9. Hvis slutopgørelsen ikke er kommet frem til bygherren inden udløbet af tidsrummet nævnt i Stk. 8, kan denne skriftligt kræve opgørelsen fremsendt inden 10 arbejdsdage. Fremsendes opgørelsen herefter ikke til bygherren inden udløbet af denne frist, fortaber entreprenøren krav på vederlag for ekstraarbejder, der udføres som regningsarbejder, samt for løn - og prisstigninger.

Stk. 10. Entreprenørens slutopgørelse skal betales senest 15 arbejdsdage fra modtagelsen.

Stk. 11. Entreprenørens tilgodehavende forrentes fra forfaldsdagen med rentelovens rentesats. Fristen i stk. 1 er løbedage.

Stk. 12. Finder bygherren, at et krævet beløb ikke er forfaldent, skal han straks give entreprenøren skriftlig meddelelse herom.

Stk. 13. I tilfælde af uenighed om en opgørelse skal bygherren betale tilgodehavender, som parterne er enige om.

Stk. 14. Hvis der mellem parterne er uenighed om bygherrens adgang til at holde betalinger tilbage eller foretage modregning i entreprenørens betalingskrav, finder reglerne i § 46 anvendelse, hvis en part begærer det.

Stk. 15. Hvis det er nødvendigt for at forhindre arbejdets standsning, kan bygherren for entreprenørens regning udbetale arbejdsløn, som entreprenørens ansatte har til gode.

Entreprenørens ret til at standse arbejdet

§ 23.

Stk. 1. Hvis bygherren ikke har betalt forfaldne beløb ved betalingsfristens udløb, kan entreprenøren efter skriftligt varsel på 5 arbejdsdage standse arbejdet.

Stk. 2. Entreprenøren kan endvidere straks standse arbejdet ved bygherrens konkurs eller betalingsstandsning, eller hvis der åbnes forhandlinger om tvangsakkord, eller bygherrens økonomiske forhold i øvrigt viser sig at være sådanne, at denne må antages at være ude af stand til at opfylde entrepriseaftalen. Det er dog en betingelse, at bygherren ikke har stillet - eller

Stk. 10. Entreprenørens slutopgørelse skal betales senest 30 arbejdsdage fra modtagelsen.

Stk. 11. Såfremt bygherren får et tilgodehavende, forrentes dette efter rentelovens sædvanlige regler.

Entreprenørens ret til at standse arbejdet

§ 23.

på entreprenørens opfordring ikke straks stiller - betryggende sikkerhed for opfyldelsen af den resterende del af aftalen.

E. Tidsfristforlængelse og forsinkelse

Entreprenørens ret til tidsfristforlængelse

§ 24.

Stk. 1. Entreprenøren har ret til forlængelse af tidsfrister ved forsinkelse af arbejdet, der er en følge af

- 1) ændringer i arbejdets art og omfang, som kræves af bygherren, jf. § 14,
- 2) bygherrens forhold eller anden entreprenørs forsinkelse,
- 3) forhold, der opstår uden entreprenørens skyld, og over hvilke entreprenøren ikke er herre, f.eks. krig, usædvanlige naturbegivenheder, brand, strejker, lockout eller hærværk,
- 4) nedbør, lav temperatur, stærk vind eller andet vejrlig, som forhindrer eller forsinker arbejdet, når sådant vejrlig forekommer i væsentligt større omfang, end det er sædvanligt for den pågældende årstid og egn, eller
- 5) offentlige påbud eller forbud, som ikke skyldes entreprenørens egne forhold.

Stk. 2. Entreprenøren skal dog søge forsinkelsen undgået eller begrænset ved sådanne dispositioner, som med rimelighed kan kræves.

Stk. 3. Anser entreprenøren sig berettiget til forlængelse af en frist, skal bygherren snarest muligt underrettes skriftligt. Entreprenøren skal på forlangende godtgøre, at den indtrådte forsinkelse skyldes det påberåbte forhold.

Entreprenørens hæftelse ved forsinkelse

§ 25.

Stk. 1. Forsinkelse, som ikke giver entreprenøren ret til tidsfristforlængelse, er ansvarspådragende.

Stk. 2. Hvis der er fastsat dagbod eller andre særlige sanktionsbestemmelser, kan erstatningskrav for forsinkelse ikke rejses herudover.

E. Tidsfristforlængelse og forsinkelse

Entreprenørens ret til tidsfristforlængelse

§ 24.

Stk. 1. De i stk. 1, nr. 1-5 nævnte forsinkelsesårsager berettiger kun til tidsfristforlængelse i det omfang, forholdene virker forsinkende på arbejder, der ligger på den kritiske vej i arbejdsplanen.

Såfremt bygherren har standset arbejdet på grund af entreprenørens forhold tilkommer der ikke entreprenøren tidsfristforlængelse.

Stk. 3. Entreprenøren skal samtidigt skriftligt godtgøre årsagen til forsinkelsen.

Arbejdstilsynets påbud opfattes ikke som offentlige i henhold til § 24, stk. 1, nr. 5.

Entreprenørens hæftelse ved forsinkelse

§ 25.

Stk. 2. Såfremt entreprenøren overskrider de fastlagte tidsfrister eller dele deraf, jf. de i tidsplanen eventuelt indlagte sanktionsbestemte terminer, betaler entreprenøren en dagbod for hver påbegyndt arbejdsdag tidsfristerne overskrides.

Stk. 3. Er der ikke fastsat dagbod eller andre særlige sanktionsbestemmelser, opgøres bygherrens tab efter dansk rets almindelige erstatningsregler.

Bygherrens ret til tidsfristforlængelse

§ 26.

Stk. 1. Bygherren har ret til forlængelse af tidsfrister ved forsinkelse af arbejdet, der er en følge af, at bygherren eller anden entreprenør udsættes for forholdene nævnt i § 24, stk. 1, nr. 3, 4 eller 5. Bygherren har samme ret ved ændringer som nævnt i § 24, stk. 1, nr. 1.

Stk. 2. Bygherren skal dog søge forsinkelsen undgået eller begrænset ved sådanne dispositioner, som med rimelighed kan kræves.

Stk. 3. Anser bygherren sig berettiget til forlængelse af en frist, skal entreprenøren snarest muligt underrettes skriftligt. Bygherren skal på forlangende godtgøre, at den indtrådte forsinkelse skyldes det påberåbte forhold.

Bygherrens hæftelse ved forsinkelse

§ 27.

Stk. 1. Entreprenøren har ret til erstatning for det lidte tab, hvis forsinkelsen skyldes

- 1) bygherrens forhold, jf. § 24, stk. 1, nr. 2, og denne har udvist fejl eller forsømmelse, eller
- 2) anden entreprenørs ansvarspådragende forsinkelse, jf. § 25, stk. 1, eller anden aftaleparts ansvarspådragende forsinkelse.

Stk. 2. Entreprenøren har ret til godtgørelse, hvis årsagen til forsinkelsen kan henføres til

- 1) § 24, stk. 1, nr. 1, og nr. 5 eller
- 2) § 24, stk. 1, nr. 2, uden at være omfattet af nærværende bestemmelser stk. 1 eller stk. 3.

Godtgørelsen udgør det tab, entreprenøren har lidt, dog uden entreprenørens mistede fortjeneste ved ikke at kunne udføre andre arbejder i forsinkelsesperioden eller lignende videregående tab.

Dagboden udgør 1 ⁰/₁₀₀ af entreprisens summen ekskl. moms dog minimum kr. 5.000 ekskl. moms for hver påbegyndt arbejdsdag, tidsfristen er overskredet.

Dagbøder opgøres ugevis, og bygherren forbeholder sig ret til at modregne dagbod eller erstatning i entreprenørens tilgodehavende, jf. § 22. Manglende modregning betyder ikke, at bygherren mister retten til at kræve dagbod.

Bygherrens ret til tidsfristforlængelse

§ 26.

Bygherrens hæftelse ved forsinkelse

§ 27.

Stk. 3. Kan forsinkelsens årsag henføres til § 24, stk. 1, nr. 3, eller nr. 4, har entreprenøren hverken ret til erstatning eller til godtgørelse.

F. Arbejdets aflevering

Afleveringsforretningen

§ 28.

Stk. 1. Umiddelbart inden arbejdets færdiggørelse skal entreprenøren give bygherren skriftlig meddelelse om tidspunktet herfor (færdigmelding). Bygherren indkalder derefter entreprenøren til en afleveringsforretning, der skal finde sted senest 10 arbejdsdage efter det angivne tidspunkt, jf. dog stk. 4.

Stk. 2. Arbejdet anses for afleveret til bygherren, når afleveringsforretning har fundet sted, medmindre der ved denne er påvist væsentlige mangler. Er dette tilfældet, afholdes ny afleveringsforretning, når entreprenøren har givet bygherren skriftlig meddelelse om, at manglerne er afhjulpet, jf. stk. 1.

Stk. 3. Indkalder bygherren ikke som anført i stk. 1 til afleveringsforretning, anses arbejdet for afleveret 10 arbejdsdage efter det angivne tidspunkt for færdiggørelse. Tilsvarende gælder for ny afleveringsforretning som nævnt i stk. 2, 2. punktum.

Stk. 4. Omfatter arbejdet flere entrepriser, skal samtlige entrepriser være færdiggjort, før bygherren skal indkalde til afleveringsforretning. Det kan dog være aftalt eller fremgå af omstændighederne, at entrepriser eller dele af disse skal afleveres på forskellige tidspunkter, eller at byggeafsnit afleveres hver for sig.

Stk. 5. Ved anlægsarbejder - bortset fra dem, der er nævnt i § 36, stk. 1 - afleveres de enkelte entrepriser særskilt, medmindre andet er aftalt eller fremgår af omstændighederne.

Afleveringsprotokol

§ 29.

Stk. 1. Ved afleveringsforretningen udfærdiges et dokument (afleveringsprotokol), hvori anføres påberåbte mangler ved arbejdet og eventuelle andre forhold, påpeget af bygherren. I tilknytning hertil anføres entreprenørens mulige bemærkninger. Parternes stillingtagen til, om arbejdet er afleveret, skal fremgå af dokumentet.

Stk. 2. Dokumentet underskrives af bygherren og entreprenøren.

F. Arbejdets aflevering

Afleveringsforretningen

§ 28.

Stk. 1. Afsnitsvis aflevering kan kun finde sted ved udtrykkelig skriftlig aftale herom mellem bygherre og entreprenør. Afsnitsvis aflevering kan således ikke effektueres fordi det "fremgår af omstændighederne".

Afleveringsprotokol

§ 29.

Stk. 1. Det af bygherren udarbejdede koncept til afleveringsprotokol skal anvendes.

Stk. 3. Hvis en part ikke er repræsenteret ved afleveringsforretningen, kan denne gennemføres uden den pågældende parts medvirken. Den mødte part skal snarest muligt give den anden part skriftlig underretning om afleveringsforretningens gennemførelse og om indholdet af afleveringsprotokollen.

G. Mangler ved arbejdet

Mangelsbegrebet

§ 30.

Stk. 1. Er arbejdet ikke udført i overensstemmelse med aftalen, fagmæssigt korrekt eller i overensstemmelse med bygherrens eventuelle anvisninger efter § 15, foreligger der en mangel. Det samme gælder, hvis entreprenøren ikke har leveret anden aftalt ydelse i forbindelse med arbejdet.

Stk. 2. Hvis materialer ikke er som aftalt eller af sædvanlig god kvalitet, jf. § 10, stk. 1, foreligger der mangler. Dette gælder dog ikke

- 1) når entreprenøren i tilfælde af frit materialevalg godtgør, at kontraktmæssige materialer ikke findes eller ikke kan skaffes på grund af krig, indførselsforbud eller lignende, eller
- 2) når bygherren har krævet anvendelse af bestemte materialer, og entreprenøren godtgør, at muligheden for at fremskaffe disse i kontraktmæssig stand må anses for udelukket ved forhold, som entreprenøren ved aftalens indgåelse ikke burde have taget i betragtning.

I tilfældene 1) og 2) skal entreprenøren snarest muligt underrette bygherren om opståede eller mulige hindringer, jf. § 15.

Stk. 3. Arbejdet skal i alle tilfælde have de egenskaber, som er tilsikret ifølge aftalen.

Stk. 4. Afleveringstidspunktet er afgørende for, om arbejdet lider af mangler, hvad enten disse på dette tidspunkt kan konstateres eller er skjulte.

Mangler påvist ved afleveringen

§ 31.

Stk. 1. Entreprenøren har pligt og ret til at afhjælpe mangler, der påvises ved afleveringen.

G. Mangler ved arbejdet

Mangelsbegrebet

§ 30.

Stk. 1. Er arbejdet ikke udført i overensstemmelse med aftalen, fagmæssigt korrekt eller i overensstemmelse med bygherrens eventuelle anvisninger efter § 15, foreligger der en mangel. Det samme gælder, hvis entreprenøren ikke har leveret anden aftalt ydelse i forbindelse med arbejdet.

Stk. 2. Hvis materialer ikke er som aftalt eller af sædvanlig god kvalitet, jf. § 10, stk. 1, foreligger der mangler. Dette gælder dog ikke

- 1) når entreprenøren i tilfælde af frit materialevalg godtgør, at kontraktmæssige materialer ikke findes eller ikke kan skaffes på grund af krig, indførselsforbud eller lignende, eller
- 2) når bygherren har krævet anvendelse af bestemte materialer, og entreprenøren godtgør, at muligheden for at fremskaffe disse i kontraktmæssig stand må anses for udelukket ved forhold, som entreprenøren ved aftalens indgåelse ikke burde have taget i betragtning.

I tilfældene 1) og 2) skal entreprenøren snarest muligt underrette bygherren om opståede eller mulige hindringer, jf. § 15.

Stk. 3. Arbejdet skal i alle tilfælde have de egenskaber, som er tilsikret ifølge aftalen.

Stk. 4. Afleveringstidspunktet er afgørende for, om arbejdet lider af mangler, hvad enten disse på dette tidspunkt kan konstateres eller er skjulte.

Mangler påvist ved afleveringen

§ 31.

Stk. 1. Når anlægget er i drift, skal afhjælpning af mangler aftales med tilsynet. Eventuelle meromkostninger i forbindelse med afhjælpningen - i den udstrækning omkostningerne ikke kompenserer for bygherrens driftstab, avancetab eller andet indirekte tab - skal afholdes af

Stk. 2. Bygherren skal skriftligt fastsætte en frist til afhjælpning af påviste mangler. Fristens længde fastsættes under hensyntagen til manglernes art og omfang samt forholdene i øvrigt. Entreprenøren skal give bygherren skriftlig meddelelse, når manglerne er afhjulpnet.

Stk. 3. Hvis bygherren efter udløbet af fristen nævnt i stk. 2 - eller efter at have modtaget entreprenørens meddelelse om, at afhjælpning har fundet sted - mener, at manglerne ikke er afhjulpnet, skal bygherren inden 10 arbejdsdage skriftligt meddele entreprenøren, hvilke mangler, der stadig påberåbes.

Stk. 4. Afhjælper entreprenøren herefter ikke straks de påviste mangler, har bygherren ret til at lade dem udbedre for entreprenørens regning eller kræve afslag i entreprisesummen, jf. § 34.

Mangler påvist efter afleveringen

§ 32.

Stk. 1. Entreprenøren har i 5 år efter afleveringen pligt og ret til at afhjælpe mangler, der påvises efter afleveringen, jf. dog § 36, stk. 3, nr. 3.

Stk. 2. Bygherren kan kun påberåbe sig sådanne mangler, hvis entreprenøren har fået skriftlig meddelelse herom inden rimelig tid efter, at manglerne er eller burde være opdaget. Dette gælder dog ikke, hvis entreprenøren har gjort sig skyldig i groft uforsvarligt forhold.

Stk. 3. Bygherren skal skriftligt fastsætte en frist til afhjælpning af påviste mangler. Fristens længde fastsættes under hensyntagen til manglernes art og omfang samt forholdene i øvrigt. Entreprenøren skal give bygherren skriftlig meddelelse, når manglerne er afhjulpnet. Afhjælpning af en mangel kan udskydes til foretagelse sammen med afhjælpning af eventuelle mangler, konstateret ved 1-års eftersynet, forudsat at manglen ikke forværres derved, og at udskydelsen ikke medfører ulempe for bygherren.

Stk. 4. Foretager entreprenøren ikke inden udløbet af fristen nævnt i stk. 3 afhjælpning af de påberåbte mangler, har bygherren ret til at lade dem udbedre for entreprenørens regning eller kræve afslag i entreprisesummen, jf. § 34.

entreprenøren. Manglende udstedelse af ibrugtagningstilladelse som følge af forhold, der kan henføres til entreprenøren, anses som væsentlig mangel, der indebærer, at bygherren er berettiget til at nægte modtagelse af byggeriet.

Mangler påvist efter afleveringen

§ 32.

Stk. 1. Når anlægget er i drift, skal afhjælpning af mangler aftales med tilsynet. Eventuelle meromkostninger i forbindelse med afhjælpningen - i den udstrækning omkostningerne ikke kompenserer for bygherrens driftstab, avancetab eller andet indirekte tab - skal afholdes af entreprenøren.

Stk. 3. Bygherren alene træffer afgørelse om, hvorvidt afhjælpning kan udskydes til foretagelse sammen med eventuel afhjælpning af mangler konstateret ved 1-års eftersynet.

Stk. 5. Bygherren kan lade mangler udbedre for entreprenørens regning, når afhjælpning er uopsættelig, og entreprenøren ikke er i stand til umiddelbart at foretage afhjælpning. Det samme gælder, når bygherren har grund til at antage, at entreprenøren ikke foretager afhjælpning på rette måde eller uden uforholdsmæssigt ophold.

Bortfald af entreprenørens afhjælpningspligt mv.

§ 33.

Stk. 1. Entreprenørens afhjælpningspligt og bygherrens adgang til at foretage udbedring for entreprenørens regning jf. §§ 31 og 32, bortfalder, hvis afhjælpning er forbundet med uforholdsmæssigt store udgifter. Ved bedømmelsen heraf skal der tages hensyn til bygherrens interesse i, at aftalen opfyldes. Bygherren bevarer dog i alle tilfælde retten til afslag, jf. § 34.

Bygherrens ret til afslag i entreprisensummen

§ 34.

Stk. 1. Afhjælper entreprenøren ikke mangler som anført i § 31, stk. 4, og § 32, stk. 4, kan bygherren - i stedet for at lade manglerne udbedre for entreprenørens regning - kræve et afslag i entreprisensummen. Bygherren har endvidere ret til afslag i entreprisensummen, hvis afhjælpning er umulig, samt i tilfældene nævnt i § 33.

Stk. 2. Afslaget beregnes som udgangspunkt som det beløb, det ville have kostet at afhjælpe manglerne.

Stk. 3. Hvis afhjælpning af mangler er umulig eller er forbundet med uforholdsmæssigt store udgifter, fastsættes afslaget efter bygherrens valg skønsmæssigt eller på en af følgende måder:

- 1) enten som forskellen mellem den aftalte entreprisensum og den entreprisensum, der måtte antages at være blevet aftalt, hvis der var indgået aftale om arbejdet i den foreliggende stand,
- 2) eller som forskellen mellem det aftalte arbejdes værdi uden mangler og arbejdets værdi i den foreliggende stand.

Stk. 4. Om bygherrens adgang til at hæve entreprisaftalen som følge af mangler gælder reglerne i § 40.

Bortfald af entreprenørens afhjælpningspligt mv.

§ 33.

Bygherrens ret til afslag i entreprisensummen

§ 34.

Entreprenørens ansvar for følgeskader

§ 35.

Stk. 1. Entreprenøren er erstatningsansvarlig for tab, der er en følge af mangler ved arbejdet, hvis manglerne skyldes fejl eller forsømmelse fra entreprenørens side, eller hvis manglerne angår egenskaber, som ifølge aftalen må anses for tilsikret.

Stk. 2. Entreprenøren hæfter ikke for driftstab, avancetab eller andet indirekte tab.

Mangelsansvarets ophør

§ 36.

Stk. 1. Ved byggearbejder og anlægsarbejder i tilslutning hertil skal bygherrens krav mod entreprenøren som følge af mangler fremsættes senest 5 år efter arbejdets aflevering. Efter dette tidspunkt kan bygherren ikke rejse krav mod entreprenøren. Bestemmelserne i lov nr. 274 af 22. december 1908 om forældelse af visse fordringer finder ikke anvendelse i disse tilfælde.

Stk. 2. Bygherrens krav bevares dog for dele af arbejdet, for hvilke det gælder,
1) at entreprenøren har påtaget sig at indestå i længere tid,
2) at det ved afleveringen konstateres, at aftalt kvalitetssikring har svigtet væsentligt, eller
3) at der foreligger groft uforsvarligt forhold fra entreprenørens side.

Stk. 3. Ved anlægsarbejder - bortset fra dem, der er nævnt i stk. 1 - ophører mangelsansvaret efter dansk rets almindelige regler, medmindre andet er fastsat i udbudsmaterialet. Hvis mangelsansvaret herefter ophører efter dansk rets almindelige regler, skal følgende gælde:

- 1) Reglen i § 6, stk. 4, om nedskrivning af sikkerheden ændres til, at sikkerheden ophører.
- 2) Entreprenøren kan undlade at opfylde bestemmelsen i § 10, stk. 4, om leverandøransvar.
- 3) Tidsrummet for afhjælpningspligt og -ret, jf. § 32, stk. 1, ændres til 1 år.
- 4) Bestemmelsen i § 38 om 5-års eftersyn finder ikke anvendelse.

H. 1- og 5-års eftersyn

1-års eftersyn

§ 37.

Stk. 1. Bygherren indkalder entreprenøren til en

Entreprenørens ansvar for følgeskader

§ 35.

Mangelsansvarets ophør

§ 36.

H. 1- og 5-års eftersyn

1-års eftersyn

§ 37.

gennemgang af arbejdet, som skal finde sted senest et år efter afleveringen.

5-års eftersyn

§ 38.

Stk. 1. Bygherren indkalder entreprenøren til en afsluttende gennemgang af arbejdet, som skal finde sted senest 30 arbejdsdage før udløbet af en periode på 5 år efter afleveringen, jf. dog § 36, stk. 3, nr. 4.

Stk. 2. Har bygherren ikke indkaldt som nævnt i stk. 1, kan entreprenøren indkalde bygherren til eftersynet. Indkaldelsen skal være skriftlig og ske med mindst 10 arbejdsdages varsel.

Fælles regler for eftersyn

§ 39.

Stk. 1. Indkaldelse til eftersyn ifølge §§ 37 og 38, stk. 1, skal være skriftlig og ske med højst 60 og mindst 15 - ved hovedentreprise dog mindst 20 - arbejdsdages varsel.

Stk. 2. I forbindelse med eftersyn udfærdiges et dokument (eftersynsprotokol), hvori anføres påberåbte mangler ved arbejdet og eventuelle andre forhold, påpeget af bygherren. I tilknytning hertil anføres entreprenørens mulige bemærkninger.

Stk. 3. Dokumentet underskrives af bygherren og entreprenøren.

Stk. 4. Hvis en part ikke er repræsenteret ved eftersynet, kan dette gennemføres uden den pågældende parts medvirken. Den mødte part skal snarest muligt give den anden part skriftlig underretning om eftersynets gennemførelse og om indholdet af eftersynsprotokollen.

I. Særligt om ophævelse

Bygherrens hæveret

§ 40.

Stk. 1. Bygherren kan - efter skriftligt påkrav til entreprenøren - hæve entrepriseaftale

- 1) hvis der - uden ret til tidsfristforlængelse - foreligger en væsentlig forsinkelse fra entreprenørens side med hensyn til arbejdets udførelse, og forsinkelsen medfører betydelige ulemper for bygherren, eller
- 2) hvis der fra entreprenørens side i øvrigt foreligger væsentlig forsinkelse med hensyn til

5-års eftersyn

§ 38.

Fælles regler for eftersyn

§ 39.

I. Særligt om ophævelse

Bygherrens hæveret

§ 40.

forhold af afgørende betydning for bygherren, medmindre dennes interesser er tilstrækkeligt tilgodeset på anden måde, f.eks. gennem adgangen til at standse udbetalingerne eller ved stillet sikkerhed, eller

- 3) hvis det udførte arbejde er af en sådan kvalitet, at bygherren har grund til at antage, at entreprenøren ikke vil være i stand til at fuldføre arbejdet uden væsentlige mangler.

Entreprenørens hæveret

§ 41.

Stk. 1. Entreprenøren kan efter skriftligt påkrav til bygherren - ved væsentlig forsinkelse hæve entrepriseaftalen i det tilfælde, der er nævnt i § 24, stk. 1, nr. 2), hvis bygherren ikke udfolder rimelige bestræbelser for at fremme arbejdet mest muligt.

Stk. 2. Entreprenøren kan endvidere - efter skriftligt påkrav til bygherren - hæve entrepriseaftalen, hvis der fra bygherrens side foreligger væsentlig forsinkelse med hensyn til forhold af afgørende betydning for entreprenøren. Aftalen kan dog ikke hæves, hvis entreprenørens interesser er tilstrækkeligt tilgodeset gennem adgangen til at standse arbejdet eller ved stillet sikkerhed.

Konkurs, betalingsstandsning, tvangsakkord m.v.

§ 42.

Stk. 1. Ved en parts konkurs kan den anden part straks hæve aftalen, i det omfang konkurslovens regler ikke er til hinder derfor.

Stk. 2. Hvis boet har ret til at indtræde i aftalen i medfør af konkurslovens regler, skal boet efter forespørgsel inden for en frist på 5 arbejdsdage give meddelelse om, hvorvidt det vil indtræde.

Stk. 3. Reglen i stk. 1 gælder tillige ved en parts betalingsstandsning, eller hvis der åbnes forhandling om tvangsakkord, eller partens økonomiske forhold i øvrigt viser sig at være således, at parten må antages at være ude af stand til at opfylde entrepriseaftalen. Hæveretten er dog betinget af, at parten ikke har stillet - eller på den anden parts opfordring ikke straks stiller - betryggende sikkerhed for aftalens opfyldelse jf. §§ 6 og 7.

Stk. 4. Er en part et aktie- eller anpartsselskab, kan den anden part hæve entrepriseaftalen, hvis dette kræves opløst af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Bestemmelsen finder ikke

E ntreprenørens hæveret

§ 41.

Konkurs, betalingsstandsning, tvangsakkord m.v.

§ 42.

anvendelse, hvis parten inden 10 arbejdsdage fra fremkomsten af et påkrav fra den anden part dokumenterer, at betingelserne for selskabets opløsning ikke er til stede, eller hvis parten stiller fuldstændig sikkerhed for aftalens opfyldelse.

Stk. 5. Ved ophævelse gælder reglerne i § 44.

En parts død

§ 43.

Stk. 1. Dør en part, og boet behandles som gældsfragåelsesbo finder bestemmelserne i § 42, stk. 1 og 2, tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. Ved anden bobehandlingsmåde end nævnt i stk. 1 er dødsboet og arvingerne berettiget til at indtræde i entrepriseaftalen, jf. dog stk. 3. Det samme gælder partens ægtefælle, der hensidder i uskiftet bo. Indtrædelsesretten er betinget af, at der enten er eller bliver stillet betryggende sikkerhed for aftalens opfyldelse, jf. §§ 6 og 7.

Stk. 3. Ved entreprenørens død er indtrædelsesretten tillige betinget af, at der udpeges en leder af arbejdet, som bygherren ikke kan fremsætte berettigede indvendinger imod. Er arbejdet af en sådan særlig karakter, at det som følge af entreprenørens død ikke kan forventes behørigt færdiggjort, kan indtræden ikke finde sted.

Stk. 4. Ved ophævelse gælder reglerne i § 44.

Fælles regler om ophævelse

§ 44.

Stk. 1. Ophævelse skal ske skriftligt.

Stk. 2. Samtidig med ophævelsen skal den part, der hæver aftalen, sørge for, at der skriftligt indkaldes til en registreringsforretning (stadeforretning), der skal afholdes hurtigst muligt. Medmindre andet aftales, afholdes registreringsforretning dog tidligst 1 arbejdsdag efter indkaldelsesskrivelsens fremkomst.

Stk. 3. Ved registreringsforretningen skal der udfærdiges et dokument (registreringsprotokol), der beskriver omfang og kvalitet af det udførte arbejde. Dokumentet underskrives af parterne, medmindre registreringen foretages af en syns- og skønsmand udmeldt af Voldgiftsnævnet, jf. § 45.

Stk. 4. Hvis en part efter at være indvarslet ikke er repræsenteret ved registreringsforretningen, kan denne gennemføres uden den pågældende

En parts død

§ 43.

Fælles regler om ophævelse

§ 44.

parts medvirken. Den mødte part skal snarest muligt give den anden part skriftlig underretning om registreringens gennemførelse og om registreringsprotokollens indhold.

Stk. 5. Ved ophævelse fra bygherrens side er bygherren eller den, der færdiggør arbejdet på bygherrens vegne, berettiget til at benytte entreprenørens materialer og materiel, som befinder sig på pladsen, hvis fjernelse forinden arbejdets færdiggørelse vil påføre bygherren tab. Der ydes sædvanligt vederlag for anvendelsen.

Stk. 6. Ved ophævelse fra den ene parts side er den anden part ansvarlig for det lidte tab efter dansk rets almindelige regler.

J. Tvister

Syn og skøn

§ 45.

Stk. 1. Hvis der i tilfælde af uoverensstemmelser mellem parterne eller for at sikre bevisets stilling ønskes udmeldt syn og skøn, fremsættes begæring herom til Voldgiftsnævnet for bygge og anlægsvirksomhed, København.

Stk. 2. Begæringen skal ved fremsættelsen være ledsaget af

- 1) oplysning om, hvilke parter sagen vedrører, samt disse parters adresse og telefonnummer,
- 2) en skriftlig fremstilling, hvori gives en kort redegørelse for sagen, og som indeholder de spørgsmål, hvorom skønsmandens erklæring ønskes (skønstemaet),
- 3) de dokumenter, der er af betydning for sagen,
- 4) eventuel angivelse af de ønskede tekniske kvalifikationer hos skønsmanden og
- 5) angivelse af, om forretningen mod betaling af et særligt gebyr ønskes fremmet som hastesag.

Stk. 3. Der udmeldes i almindelighed én skønsmand. Hvis Voldgiftsnævnet finder, at der er anledning dertil, kan der udmeldes to, eller under ganske særlige omstændigheder flere skønsmænd. Der skal ved afgørelsen heraf tages hensyn til parternes ønske.

Stk. 4. Nyt syn og skøn ved anden skønsmand

J. Tvister

Syn og skøn

§ 45.

Stk. 1. Retsforholdet mellem bygherren og entreprenøren er underlagt dansk lov.

Såfremt bygherren i anledning af entreprenørens udførelse af entreprisen sagsøges ved de almindelige domstole, kan bygherren uanset bestemmelserne i AB 92 om tvister medinddrage entreprenøren under et sådant søgsmål.

Entreprenøren skal dokumentere, at ovennævnte bestemmelse også indgår i kontrakten med eventuelle underentreprenører.

kan kun finde sted, hvis Voldgiftsnævnet finder, at der er anledning dertil. Hvis begæring om voldgiftsbehandling af tvisten er indgivet, jf. § 47, tager Voldgiftsretten stilling til fremsatte begæringer om supplerende syn og skøn eller nyt syn og skøn ved samme eller anden skønsmand.

Stk. 5. Den eller de, der har fremsat begæring om skønsforretningen, hæfter for udgifterne herved, herunder skønsmandens honorar, der fastsættes af Voldgiftsnævnet. Hvis tvisten eller en del deraf indbringes for Voldgiftsretten, tages udgiften og dens nødvendighed i betragtning ved fastsættelsen af sagsomkostninger. Voldgiftsretten fastsætter i så fald skønsmandens honorar.

Stk. 6. Når nærværende almindelige betingelser gælder i forholdet mellem bygherren og flere parter (entreprenører, leverandører), gælder bestemmelserne i stk. 1-5 også i det indbyrdes forhold mellem de pågældende parter.

Stk. 7. For syn og skøn gælder de regler, som er fastsat af Voldgiftsnævnet for bygge- og anlægsvirksomhed.

Sagkyndig beslutning om stillet sikkerhed m.v.

§ 46.

Stk. 1. På en parts begæring kan Voldgiftsnævnet udpege en sagkyndig til at træffe beslutning om udbetaling af stillet sikkerhed, jf. § 6, stk. 7, og § 7, stk. 3, og om berettigelsen af at holde betalinger tilbage eller foretage modregning i tilfælde af parternes uenighed som nævnt i § 22, stk. 14.

Stk. 2. Voldgiftsnævnet kan efter sagens karakter bestemme, at beslutningen skal træffes af flere sagkyndige.

Stk. 3. Begæringen skal indeholde de oplysninger m.v. som fremgår af § 45, stk. 2. Kopi af begæringen fremsendes samtidig til den anden part i entrepriseaftalen.

Stk. 4. Voldgiftsnævnet fastsætter en kort frist for modparten til at afgive et indlæg. Den sagkyndige kan - hvor der er særlig anledning dertil - give parterne adgang til at fremkomme med yderligere et indlæg inden udløbet af en kort frist, som den sagkyndige fastsætter. Efter udløbet af fristen træffer den sagkyndige snarest muligt og inden 15 arbejdsdage beslutning om, i hvilket omfang udbetalingskravet skønnes begrundet, og hvem der skal betale udgifterne, herunder den sagkyndiges honorar. Voldgiftsnævnet fastsætter størrelsen af honoraret.

Sagkyndig beslutning om stillet sikkerhed m.v.

§ 46.

Stk. 5. Det kan i særlige tilfælde bestemmes, at udbetaling til private bygherrer og til entreprenører betinges af sikkerhedsstillelse. Den sagkyndige træffer i så fald bestemmelse om sikkerhedens art og omfang og om betingelserne for dens udbetaling eller ophør. Ved begæring om udbetaling af bygherrens sikkerhedsstillelse kan den sagkyndige i særlige tilfælde endvidere henvise entreprenøren til at anlægge voldgiftssag efter § 47.

Stk. 6. Under ganske særlige omstændigheder kan Voldgiftsnævnet forlænge fristerne i stk. 4 med indtil 10 arbejdsdage.

Stk. 7. Beløb, der omfattes af beslutning om udbetaling af stillet sikkerhed, skal udbetales senest 3 arbejdsdage efter, at parterne og garanten har fået skriftlig meddelelse om beslutningen.

Stk. 8. For behandling af sager om sagkyndig beslutning gælder de regler, som er fastsat af Voldgiftsnævnet for bygge- og anlægsvirksomhed.

Voldgift

§ 47.

Stk. 1. Tvister mellem parterne afgøres af Voldgiftsretten for bygge- og anlægsvirksomhed, København, hvis afgørelser er endelige.

Stk. 2. Sag for Voldgiftsretten anlægges ved indlevering af klageskrift, der stiles til Voldgiftsnævnet.

Stk. 3. Klageskriftet skal indeholde:

- 1) oplysning om, hvilke parter sagen vedrører, samt disse parters adresse og telefonnummer,
 - 2) klagerens påstand samt en kort fremstilling af de kendsgerninger, hvorpå påstanden støttes, og
 - 3) angivelse af de dokumenter og andre beviser, som klageren agter at påberåbe sig.
- Dokumenterne skal være vedlagt.

Stk. 4. Voldgiftsretten består - jf. dog stk. 5 og 6 - dels af 1 medlem af Voldgiftsrettens præsidium, udpeget af præsidiets formand, dels af 2 sagkyndige, som efter sagens beskaffenhed udpeges af Voldgiftsnævnet for hvert enkelt tilfælde. Præsidiets formand kan bestemme, at en af suppleanterne i dette skal fungere som Voldgiftsrettens formand.

Stk. 5. Hvis en part begærer det, suppleres retten med yderligere 2 medlemmer af præsidiet eller dets suppleanter. De dermed forbundne merudgifter fordeles i forbindelse med Voldgiftsrettens afgørelse af spørgsmålet om

Voldgift

§ 47.

sagsomkostninger. Det kan da bestemmes, at de udgifter, der er en følge af rettens supplerings, skal udredes af den part, der har rejst krav herom, når retten skønner, at det ikke var tilstrækkeligt begrundet at fremsætte kravet.

Stk. 6. Er parterne enige derom, kan Voldgiftsretten bestå alene af 1 medlem.

Stk. 7. For Voldgiftsrettens behandling af sagerne gælder de regler, som er fastsat af Voldgiftsnævnet for bygge- og anlægsvirksomhed. I øvrigt gælder lov om voldgift.

Stk. 8. Når nærværende almindelige betingelser gælder i forholdet mellem bygherren og flere parter (entreprenører, leverandører), gælder bestemmelserne i stk. 1-7 også i det indbyrdes forhold mellem de pågældende parter.

Bilag:

Bilag:

1 Entreprenørgaranti AB 92

Udateret

2 Garanti for forudbetaling af leverancer AB 92

Udateret

3 Standardformular for transportdokument

Udateret

4 Betingelser for regningsarbejde

SKRIV DATO OG ÅRSTAL

ENTREPRENØRGARANTI

i medfør af AB 92 § 6 med 5-års mangelansvar (byggearbejder m.v.)

På foranledning af: **SKRIV ENTREPRENØRENS NAVN**

indestår vi herved overfor: **TÅRNBYFORSYNING**

som garant for betaling af indtil i alt kr.: **SKRIV GARANTIBELØB MED TAL skriver kroner SKRIV GARANTIBELØB MED BOGSTAVER**_____

som sikkerhed for opfyldelse af alle entreprenørens forpligtelser i henhold til **VÆLG af: SKRIV DATO OG ÅRSTAL**

omfattende udførelse af: **SKRIV PROJEKTETS NAVN**

Garantien påvirkes ikke af, at bygherren giver entreprenøren udsættelse med hensyn til opfyldelse af dennes forpligtelser.

Krav omfattet af garantien bortfalder ikke, selv om bygherren efter afleveringen udbetaler entreprisesummen eller dele deraf til entreprenøren.

I. Udbetaling i henhold til garantien

Hvis bygherren ønsker udbetaling i henhold til denne garanti, skal dette i medfør af AB 92 § 6, stk. 7, skriftligt og samtidigt meddeles til entreprenøren og garanten med nøje angivelse af arten og omfanget af den påståede misligholdelse samt størrelsen af det krævede beløb.

Dette beløb udbetales til bygherren inden 10 arbejdsdage fra meddelelsens fremkomst, medmindre entreprenøren forinden over for Voldgiftsnævnet for bygge- og anlægsvirksomhed har fremsat begæring om beslutning specielt med henblik på, om bygherrens udbetalingskrav er berettiget. I så fald gælder reglerne i AB 92 § 46.

Såfremt den sagkyndiges beslutning går ud på, at der skal ske udbetaling under garantien, skal beløbet udbetales senest 3 arbejdsdage efter, at parterne og garanten har fået skriftlig meddelelse om beslutningen, jf. AB 92 § 46, stk. 7.

Garantibeløbet nedskrives med udbetalte beløb.

II. Garantens nedskrivning og ophør (frigivelse)

A. Når aflevering har fundet sted, jf. AB 92 § 28, nedskrives garantien til 10 % af entreprisesummen, jf. AB 92 § 6, stk. 2.

B. 1 år efter afleveringstidspunktet nedskrives garantien til 2 %, jf. AB 92 § 6, stk. 4. Dette gælder dog ikke, såfremt bygherren forinden over for entreprenøren skriftligt har fremsat krav om afhjælpning af mangler. I så fald nedskrives garantien, når manglerne er afhjulpnet.

C. Garantien ophører 5 år efter afleveringstidspunktet, jf. AB 92 § 6, stk. 5. Dette gælder dog ikke, såfremt bygherren forinden over for entreprenøren skriftligt har fremsat krav om afhjælpning af mangler. I så fald ophører garantien, når manglerne er afhjulpnet.

D. Bortset fra spørgsmål om udbetaling under garantien, jf. AB 92 § 6, stk. 7, behandles tvister mellem garanten og bygherren af Voldgiftsretten for bygge- og anlægsvirksomhed, jf. AB 92 § 45 og 47.

E. Af ordensmæssige grunde skal det originale garantidokument tilbagesendes til garanten umiddelbart efter garantiens ophør.

Garantinr./J.nr.: SKRIV GARANTINR./J.NR

_____ den _____
(sted og dato)

Som garant:

(underskrift)

GARANTI FOR FORUDBETALING AF LEVERANCER

i medfør af AB 92 § 22 stk. 2

På foranledning af: **SKRIV ENTREPRENØRENS NAVN (entreprenøren)**

indestår vi herved overfor: **SKRIV BYGHERRENS NAVN (bygherren)**

som garant for tilbagebetaling af indtil i alt kr.: **SKRIV BELØB MED TAL skriver kroner SKRIV BELØB MED BOGSTAVER**

vedr. udbetalt forudbetaling omfattende **BESKRIV MATERIALER MV.:**

i henhold til **VÆLG af: SKRIV DATO OG ÅRSTAL**

bestemt for: **SKRIV PROJEKTETS NAVN**

I. Udbetaling i henhold til garantien

Hvis bygherren ønsker udbetaling i henhold til denne garanti, skal det i medfør af AB 92 § 6, stk. 7, skriftligt og samtidigt meddeles til entreprenøren og garanten med nøje angivelse af arten og omfanget af den påståede misligholdelse samt størrelsen af det krævede beløb.

Det krævede beløb udbetales til bygherren inden 10 arbejdsdage fra meddelelsens fremkomst, medmindre entreprenøren forinden over for Voldgiftsnævnet for bygge- og anlægsvirksomhed har fremsat begæring om beslutning specielt med henblik på, om bygherrens udbetalingskrav er berettiget. I så fald gælder reglerne i AB 92 § 46.

Såfremt den sagkyndiges beslutning går ud på, at der skal ske udbetaling under garantien, skal beløbet udbetales senest 3 arbejdsdage efter, at parterne og garanten har fået skriftlig meddelelse om beslutningen, jf. AB 92 § 46, stk. 7.

Garantibeløbet nedskrives med udbetalte beløb.

II. Garantens ophør (frigivelse)

A. Garantien ophører, når de materialer, forudbetalingen angår, er leveret på byggepladsen i kontraktmæssig stand.

B. Garantien reduceres forholdsmæssigt ved delleverancer.

C. Bortset fra spørgsmål om udbetaling under garantien, jf. AB 92 § 6, stk. 7, behandles tvister mellem garanten og bygherren af Voldgiftsretten for bygge- og anlægsvirksomhed, jf. AB 92 § 45 og 47.

D. Af ordensmæssige grunde skal det originale garantidokument tilbagesendes til garanten umiddelbart efter garantiens ophør.

Garantinr./J.nr.: SKRIV GARANTINR./J.NR

_____ den _____
(sted og dato)

Som garant:

(underskrift)

STANDARDFORMULAR FOR TRANSPORTDOKUMENT

Bygherre: SKRIV BYGHERRENS NAVN

Entreprenør: SKRIV ENTREPRENØRENS NAVN

Arbejde: BESKRIV OPGAVEN/ARBEJDET

Kontrakt dato: SKRIV DATO OG ÅRSTAL

Undertegnede entreprenør transporterer herved til SKRIV MODTAGERENS NAVN - OG ADRESSE??

den os tilkommende enterprisesum på SKRIV BELØB MED TAL.kr. ekskl. moms,

skriver: SKRIV BELØB MED BOGSTAVER kroner ekskl. moms, samt eventuelle tilgodehavender for prisreguleringer og ekstraarbejder m.m.

Transporten gives i overensstemmelse med kontraktens bestemmelser kun til sikkerhed for fordringer, der står i forbindelse med udførelsen af ovennævnte arbejder, jf. AB 92 / ABT 93, § 5, stk. 2.

Nærværende transport anmeldes overfor bygherren.

SKRIV BYNAVN denSKRIV DATO OG ÅRSTAL

(Entreprenørens underskrift)

Noteret af bygherren: SKRIV BYNAVN den SKRIV DATO OG ÅRSTAL

(Bygherrens underskrift)

Betingelser for regningsarbejde

1. Regningsarbejde generelt

Før regningsarbejde iværksættes, skal entreprenøren, såfremt byggeledelsen finder det nødvendigt, udarbejde et skønsmæssigt, uforbindende overslag.

Under udførelse af regningsarbejdet skal entreprenøren dagligt udfærdige og aflevere dagrapport med angivelse af forbrug af materialer, materiel og mandskab.

Entreprenøren skal dokumentere udgifterne over for byggeledelsen med regnskab og bilag.

For regninger fra underentreprenører gælder, at der til de rene regningsbeløb, der allerede omfatter mestersalær, kan tillægges et honorar på 5 %.

2. Regningsarbejde arbejds løn

Medmindre andet er aftalt i hvert enkelt tilfælde, afregnes de medgåede timer efter den af Dansk Arbejdsgiverforening udregnede gennemsnitsbetaling for de relevante fag (statistikløn) ved akkordarbejde og tidlønsarbejde tilsammen.

Den senest offentliggjorte statistikløn reguleres med eventuelt tillæg, som ikke allerede helt eller delvis indgår i statistiklønnen.

Til den eventuelt regulerede statistikløn tillægges udgifter til sociale ordninger.

Til de beregnede udgifter til arbejds løn lægges et honorar på 22 %.

Såfremt en formand og eventuel byggepladstekniker udelukkende er beskæftiget med det pågældende arbejde, medregnes hans timer ved ovennævnte beregning. Er han kun delvis, men i væsentligt omfang beskæftiget ved arbejdet, vil hans timer efter aftale med byggeledelsen forholdsmæssigt kunne medregnes ved beregningen.

3. Regningsarbejde materialer

Bygherren godtgør entreprenøren de beløb, som han har betalt for materialer, der indgår blivende i bygværket, eller som i øvrigt er nødvendige for arbejdets udførelse, herunder forbrugsgods i det omfang, det forbruges ved arbejdet.

Materialer, forbrugsgods mv. forudsættes indkøbt bedst muligt af entreprenøren i fornødent samråd med bygherren og debiteres bygherren med fakturapriser. Eventuelle rabatter på prislisten tilfalder bygherren, mens kontantrabatter, årsbonus og cementbonus tilfalder entreprenøren.

Bygherren godtgør entreprenørens udgifter til kørsel, fragt, bugsering og andre transporter til og fra arbejdsstedet.

Genindvundne materialer modregnes entreprenørens tilgodehavende. Til de beregnede udgifter til materialer lægges et honorar på 7 %.

4. Regningsarbejde materiel:

Bygherren godtgør leje af entreprenørens materiel, der har en indkøbsværdi pr. enhed, som er større end 3.000 kr. Leje skal aftales mellem byggeledelsen og entreprenøren forud for anvendelsen.

Til lejebetaling for materiel lægges intet honorar.